

1985 vedtaget landstingslov om lønnings- og pensionsforhold m.v. for tjenestemænd ansat under Grønlands Hjemmestyre i Danmark. Dette lovforslag omfatter såvel tjenestemænd, der i forbindelse med hjemmestyrets overtagelse af KGH og senere overtagelse af andre statsinstitutioner overgår fra statsansættelse til hjemmestyreansættelse, som tjenestemænd, der efter 1. januar 1986 nyansættes under hjemmestyrets institutioner i Danmark. Det bemærkes, at ny lovgivning har været påkrævet, da hjemmestyret ikke hidtil har haft tjenestemænd med fast tjenestested i Danmark.

I landstingslovens § 3 er det forudsat, at hjemmestyrets tjenestemænd i Danmark, der i øvrigt er tillagt løn-, pensions- og øvrige ansættelsesvilkår svarende til danske tjenestemænds, med den danske stats indforståelse kan blive omfattet af den i henhold til tjenestemandsløven nedsatte tjenestemandrets kompetence for så vidt angå kollektive overtrædelser af regler svarende til tjenestemandsløvens § 10, stk. 1.

Dette spørgsmål har været forhandlet med finansministeriet, der for sit vedkommende har erklæret sig villig til at søge tjenestemandsløven ændret, således at der åbnes mulighed for at inddrage tjenestemænd under hjemmestyret i Danmark under rettens kompetence som ovenfor nævnt.

Det er herved lagt til grund, dels at det vil være mere hensigtsmæssigt at anvende et allerede eksisterende organ i de formentlig relativt få forekommende tilfælde fremfor at etablere en selvstændig institution, dels – og især – at der i en lang årrække fremover må formodes på de overtagne institutioner at være beskæftiget såvel tjenestemænd, der har valgt at opretholde statsansættelsen, som tjenestemænd, der er overgået til eller senere er blevet ansat som egentlige hjemmestyretjenestemænd, hvorfor det må anses for en fordel, at eventuelle kollektive arbejdsnedlæggelser, der involverer begge grupper, kan behandles af én instans.

Sager om fortolkning af og brud på aftaler m.v. er ifølge landstingsloven henlagt til en særlig voldsret i hjemmestyrets eget regie under hensyn til, at disse aftaler indgås af hjemmestyret med tjenestemændenes centralorganisationer.

Til § 1, nr. 9

Kompetencen til afgørelse af ansøgninger om tjenestefrihed uden løn i medfør af tjenestemandsløvens § 58, stk. 1, tilkommer vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, dog således at ansøgninger om tjenestefrihed uden løn ud over 3 år kræver finansministerens samtykke, jfr. § 58, stk. 1, 2. pkt.

For to områder har finansministeren givet generelt samtykke til tjenestefrihed ud over 3 år:

1) Tjenestefrihed til varetagelse af borgerligt eller kommunalt ombud.

Vilkår for tjenestefrihed til disse formål er fastsat i medfør af § 16, stk. 2, og § 58. De nærmere retningslinier for tjenestefrihed til omhandlede formål er fastsat i finansministeriets bekendtgørelse nr. 636 af 7. december 1982 om afholdelse af udgifter til tjenestens udførelse under tjenestemandens fravær som følge af varetagelse af ombud samt hverv som medlem af folketinget og Europa-Parlamentet m.v. som ændret ved finansministeriets bekendtgørelse nr. 536 af 25. november 1985 om lønforhold m.v. for ansatte i staten, folkeskolen og folkekirken under varetagelse af ombud samt hverv som medlem af folketinget og Europa-Parlamentet m.v.

2) Tjenestefrihed til organisationsarbejde.

Vilkår for tjenestefrihed til dette formål er fastsat i medfør af § 58, stk. 4, og de nærmere retningslinier herfor fremgår af finansministeriets cirkulære nr. 141 af 24. august 1981 om vilkår for tjenestefrihed til organisationsarbejde for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Formålene, til hvilke der i øvrigt ydes tjenestefrihed uden løn i medfør af § 58, stk. 1, er meget forskelligartede, og der kan opstilles følgende typiske eksempler på sådanne formål, hvor tjenestefrihed uden løn ud over 3 år kræver finansministerens samtykke:

3) Tjenestefrihed uden løn i forbindelse med ansættelse i Grønlands Hjemmestyre samt til varetagelse af hverv i internationale organisationer m.v. I disse tilfælde kan tjenestefrihed – efter forelæggelse for finansministeriet – medregnes i tjenestemandens lønanciennitet i medfør af § 58, stk. 4, og pensionsalder i medfør af tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 5. Medregning i pensionsalderen under ansættelse i det grønlandske hjemmestyre er dog betinget af, at hjemmestyret indbetaler et pensionsbidrag til den danske ansættelsesmyndighed. Medregning i pensionsalderen under internationale hverv er betinget af, at der ikke til det internationale hverv er knyttet en pensionsordning.

4) Tjenestefrihed uden løn til ægtefælle/samlever til personer, der i den danske stats interesse gør tjeneste i Grønlands Hjemmestyre eller i udlandet.